

ھازىرقى جىھانى ئىقىمىدىكى پىكىر يوپۇتق

ئاپتۇر: ئەبۇ مۇستەب سۇرى.

نەزەرىيەدىن تەرجىمە قىلغۇچى : لۇتىپى

ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مەھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن !

تولدۇرۇشقا جىددى ئېھتىياجلىق خەتەرلىك يۈچۈك

بارلىق مىننەتدارلىقلار، ماختاش ۋە مىننەتدارلىقنىڭ ھەقىقىي ئېگىسى يالغۇز ئاللاھ قا مەنسۇپ، ئۇنىڭغا ئۇنىڭ يۈزىنىڭ ئۇلۇغلىقى ۋە سەلتەنتىنىڭ بۈيۈكلىكىگە لايىق مىننەتدارلىقلار بولسۇن! دۇئا - سالاملىرىمىز مەخلۇقاتلارنىڭ ئەڭ شەرەپلىگى، (ئىنساننىڭ قولىدا) ساۋاتلىق بولمىغان پەيغەمبەر مۇھەممەد رەسۇلۇللاھقا، ئائىلە - جەمەتكە ۋە ساھابىلىرىگە بولسۇن!

ئوسمانلار خەلىپىلىگى يىقىلغاندىن باشلاپ يېڭى زامانىۋى خەلقئارا سېستىمىسى دۇنيانى ئىگەللەشكە يەنى تەخمىنەن مىلادىيە 1930 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە بولغان ئارىلىققا نەزەر تاشلىغىنىمىزدا ھازىرقى زامان ئىسلام ئويغۇنۇشنىڭ ئۆمرى يەتمىشكە بېرىپ قاپتۇ. تەخمىنەن ئاتمىشنىچى يىللارنىڭ بېشىدىن بۈگۈنگىچە ھىساپلىساق بۇ ئويغۇنۇشتىن ئۇرغۇپ چىققان جىھاد ئويغۇنۇشنىڭ ئۆمرىمۇ ئۇنىڭ يېرىمىغا بېرىپ قاپتۇ... گەرچە نۇرغۇن كەمچىلىكلەرگە گىرىپتار بولغان بولسىمۇ سەلىپ ۋە يەھۇدى باسقۇنچىلىرى ۋە دىيارلىرىمىزدىكى ئۇلار ياساپ چىققان مۇرتەدلەرگە قارشى بۇ ئۆمەت ياشاۋاتقان ئىنقىلابى تىرىشچانلىقلارغا ئەشۇ مۇبارەك ئويغۇنۇشنىڭ قوشقان تۆھپىسى ئومۇمەن ناھايىتى چوڭ بولغان ئىدى... ئۇنىڭ ئەڭ مۇھىم تۆھپىلىرى جۈملىسىدىن بۇ دىنغا بولغان ئۇنۋىرسال چۈشەنچىنىڭ ئەسلىگە قايتىشى ۋە مۇسۇلمانلار جەمئىيىتىنىڭ كەڭ كۆلەمدە ئەسلىدىكى دىندارلىق ھالىتىگە قايتىپ ئىسلام دىيارلىرىدىكى سىكۇلارىزم ئېقىمىنىڭ مەغلۇپ بولۇشى ئىدى، شۇنداقلا ئاشۇ ئويغۇنۇشنىڭ رەھىمىدىن قۇراللىق جىھادى ئېقىمىنىڭ تۇغۇلۇشى ئۇنىڭ ئەڭ كاتتا ھىممەتلىرىدىن بىرى ئىدى. ئاندىن كېيىن تەشكىلات ۋە جامائەتلەر، شەخسى ۋە تەشكىلىلىك ئىنقىلابى تەشەببۇسكارلىقلار ۋە كېيىنكى قىرىق يىل جەريانىدىكى بۈيۈك تۆھپىلەرنى رۇياپقا چىقارغان جىھاد ئويغۇنۇشى ۋە ئۇنىڭ ئومۇمىي ئېقىمى دۈشمەنگە قارشى ئاتلىنىشتا پىكىر ۋە ئۇسۇل ئاساسلىرىنى تىكلەش ساھەلىرىدە، دەۋەت ۋە ئىسلاھ ساھەلىرىدە، سىياسەت ۋە جىھاد ساھەلىرىدە شۇنداقلا ئەسكىرى ساھەلەردە ئاجايىپ كاتتا تۆھپىلەرنى مەيدانغا كەلتۈرگەندەك دوست - دۈشمەننىڭ كۆز ئالدىدا مۇكەممەل ئۈلگە نامايەندىسى بولۇپ قالغان دەۋەتچىلەر، شېھىتلەر، مۇجاھىدلاردىن تەشكىل تاپقان بىرئەۋلاتنى تەربىيەلەپ يىتىلدۈرۈش ساھەسىدىمۇ تۆھپىلەرنى قوشتى...

بىز مىلادىيە يىگىرمە بىرىنچى ئەسىرنىڭ بېشىغا قەدەم قويۇۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە دۈشمەنگە قارشى كۆرەش شۇ يەرگە يېتىپ كەلدىكى قارمۇ-قارشى ئىككى سەپنىڭ بىرى قۇراللىق جىھادى ئويغۇنۇش ئېقىمى يەنە بىرى بولسا يەھۇدىلار، سەلىپلار ۋە مۇرتەدلەردىن ئىبارەت باسقۇنچىلار ئىتتىپاقىنى تەشكىل قىلغان يېڭى خەلقئارا سىستېما بولۇپ بۇ كۆرەشنىڭ تۈسى خەلقئارالىشىش تۈسىنى ئېلىش بىلەن بىرگە باسقۇنچىلارنىڭ ئارقا سېپىدە ئۇنى ئۆز ھىمايىسى بىلەن تەمىنلەۋاتقان ساراي مۇللىرىدىن تەشكىل تاپقان مۇناپىقلار قوشۇنى باسقۇنچىلىرىمۇ بار ئىدى، بۇنى ئاز دىگەندەك بۇ ئويغۇنۇشنىڭ كاتىۋاشلىرى ۋە داھىلىرىدىن ھەرخىل تەربىيە مەنبەلىرى ۋە ھەرخىل ئازغۇن يوللارنىڭ مەھسۇلاتلىرىدىن شەكىللىنىپ ئوتتۇرغا چىقىپ قالغان ئەشۇ تەسلىمچىلىك بىلەن سەپتىن چىكىنىپ خىيانەت مەيدانىدا تۇرۇۋاتقانلارمۇ بار ئىدى. بۈگۈن زامانىۋى ئىسلام ئويغۇنۇش ھەرىكىتى يۈنلىشىشنىڭ ئۈچىنچى باسقۇچى ھەققىدە تەن يېڭى شەكىل ۋە يېڭى تۈسكە كىرمەكتە.

جىھادسىز ئىسلامى ئويغۇنۇش ئېقىملىرى ساھەسىدە:

بۇ ساھەدىكى يېڭى باسقۇچ پارچىلىنىش، ۋەيران بولۇش، پىكرى ئازغۇنلۇق، خىزمەت چۈشكۈنلۈكى، ئۈمەت ئالدىدىكى ئەھدىسىنى بۇزۇش، ئارقىغا چىكىنىش شۇنداقلا بۇخىل ئېقىملارنىڭ كۆپىنچىسى دەۋەتنىڭ مۇقىم تارىخى باش پىرىنسىپلىرىدىن ئېغىپ تامامەن چىكىندى. بۇ ماقالە ئۇلار توغرىسىدا تەھلىل يۈرگۈزمەيدۇ.

جىھادى ئويغۇنۇش ساھەسىدە:

بىز نىڭ قارىشىمىزچە بۇ ساھەنىڭ تارىخىدا يېڭى بىر باسقۇچ باشلاندى. بىز بۇ ماقالىدە تەھلىل يۈرگۈزمەكچى بولغان نۇقتىمۇ دەل ئاشۇ باسقۇچنىڭ بەزى مۇھىم تەرەپلىرىدۇر... جىھادى ئويغۇنۇش ئۆزىنىڭ ئاساسى پىكرى ئاتلىنىشىنى ئاتىشىنىچى يىللارنىڭ ئالدىنقى قىسمىدا باشلىدى (مىلادىيە 1960-1965)، ئاندىن ئەرەپ ۋە ئىسلام دۇنياسىنىڭ كۆپىنچىسىدە قۇراللىق جىھادى تەشكىلاتلارنى قۇرۇش باسقۇچى بولدى، بۇ ئاساسەن رايۇندىكى مۇرتەدلەرگە قارشى تىرىكشىش ۋە ئاخىرىدا رايۇنغا كىرۋالغان بىرقىسىم يەھۇدى ۋە سەلىپ كۈچلىرىگە قارشى چىقىش بولۇپ ئىپادىلەندى. بۇ باسقۇچ مىلادىيە 1965تىن 2000غىچە سوزىلىدۇ.

بۇخىل تىرىكشىش توقسىنىنچى يىللارنىڭ بېشىدىن تارتىپ خەلقئارالىق شەكىلنى ئالغان ئىدى، بولۇپمۇ، بۇسىنىيە، چىچەننىستاندىن ئاخىرى ئابغانىستان ۋە بەزى يالغۇز كىشىلىك پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرىدىن ئۆتۈپ تاكى يېڭى خەلق ئارانىزىم تىرىكشىشقا قارشى خەلقئارالىق تور تەشكىل قىلغىچە بولغان تەجرىبىلەردە بۇ ئىپادىلەندى، تىرىكشىشقا قارشى

خەلق ئارالىق تور رايون خاراكتىرلىق تەشكىلاتلار ۋە قارشىلىق تىرىشچانلىرىنىڭ كۆپۈنچىسىنى ئۇچۇرتۇرۇپ، بۈگۈنكىچە بەرداشلىق بىرۋاقىتلىقلارمۇ چەكلىك بىر رايونغا قاپسلىپ قالدى. چۈنكى تىرىشچانلىق قارشى تۇرۇش ساھەسىدە خەلقئارا سېستىما ئىسلامىي ئويغۇنۇش ۋە ئۇنىڭ ئۆزۈم-ئۆزۈمگە تەسىرىدىن سىرتقا چىقىۋالغان كادىرلىرىنىمۇ قۇيماي قورشاۋغا ئېلىش، ئۆز دۆلەتلىرىدە بولۇپمۇ ئەرەپ ۋە ئىسلام ئەللىرىدە قالغانلىرىنى بولسا يىلتىزىدىن قومۇرۇپ يوقۇتۇش باسقۇچىغا كىرگەن ئىدى. ئەگەر جىھادىي ئويغۇنۇشنى ئومۇمىي شەكىلدىن تۈرگە ئايرىماقچى بولساق ئۇنىڭ بىرىنچى باسقۇچى تامامەن ئاخىرلاشقانلىقىنى كۆرىمىز، بۇنى " رايون خاراكتىرلىق ، ئىھرام شەكىللىك مەخپىي قۇراللىق تەشكىلاتلار باسقۇچى" دەپ سۆيەتلىشىمىز مۇمكىن. توقىنىنچى يىللارنىڭ ئاخىرلىشىپ يىگىرمە بىرىنچى ئەسىر باشلىنىشى بىلەن ئىپادىلەنگەن باسقۇچنى چەكلىك يالغۇز كىشىلىك پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرى ۋە ھەممە جاي ئوچۇق مەيدان بولۇشنى ئۆز ئالاھىدىلىكى قىلغان خەلقئارالىق ئۇنۋىرسال قارشىلىق باسقۇچى دەپ سۆيەتلىشىمىز مۇمكىن. ئەگەر ئۇنى ئەۋلاتلار ۋە باسقۇچلار بويىچە تۈرگە ئايرىماقچى بولساق جىھادىي ئويغۇنۇش ھەقىقەتەن ئاتمىشىنچى ۋە يەتمىشىنچى يىللار ئەۋلادى (1960-1975 -) شۇنداقلا يەتمىشىنچى ۋە سەككىزىنچى يىللار ئەۋلادى (1975-2001 -) دەپ ئىككى ئەۋلادنى باشتى كەچۈرۈپ بولغانلىقىنى مۇلاھىزە قىلالايمىز. ئەمدى جىھاد ئېقىمى ۋە ئۇنىڭ ئەگەشكۈچىلىرى كارۋىنىغا يېڭى بىر ئەۋلات قېتىلغان بولۇپ بۇلار توقىنىنچى يىللارنىڭ ئاخىرىدىن بۇ يېڭى ئەسىرنىڭ بېشىغىچە (مىلادىيە 1990-2001 -) بولغان بىر ئەۋلادتۇر.

بىرىنچى ئەۋلات بولسا ئۇلارنىڭ كۆپۈنچىسى قۇربان بولۇپ كىتىپ بولدى، ئاللاھ بىز ئۈچۈن ئۇلارنى كۆپ مۇكاپاتلىسۇن! بۇلارنىڭ كۆزگە كۆرىنەرلىكلىرى: سەيىد قۇتۇپ، ئابدۇقادىر ئەۋدە، مەۋدۇدى، سەئىد ھەۋا، مەرۋان ھەدىد قاتارلىقلار ۋە بۇلارغا زامانداش بولغان مەۋجۇتلىقى غېرىپلىق بىلەن باشلىنىپ ھەرتەرەپكە كېڭەيگەن بىر ئەۋلات ئىدى. ئەنە شۇلار سەۋەپلىك جىھاد تەشكىلاتلىرى ۋە جىھاد ئاكتىپلىرىنىڭ سەرگەردىلىرىدىن بولغان ئىككىنچى ئەۋلات سەرگەردىلەر يەتمىشىنچى يىللاردىن توقىنىنچى يىللارنىڭ ئىككىنچى يېرىمىغىچە مەيدانغا كەلگەن ئىدى. بۇ مۇبارەك ئېقىمنىڭ ئۆتكۈزگەن تارىخىنى ئۈگۈنۈپ تەتقىق قىلىپ تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ كەلگۈسى پىلانلارنى كۆزلىگەن ھالدا داۋاملىق يېڭى باسقۇچ ھەرىكەتنىڭ نەزىرىۋى ئەندىزىسى ھەققىدە ئىزدىنىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىۋاتقان ھەقاندق بىر كىشى ئۆز ئالدىدا ئىنتايىن مول ۋە قىممەتلىك بايلىقنى ئۇچرىتىدۇ، ھەقىقەتەن يېزىپ خاتىرە قالدۇرۇش، تەتقىق قىلىپ ئۈگۈنۈشكە ئەرزىدىغان، سىياسى، پىكىرى، تارىخى ۋە ھەرىكەت مەتبۇدى قاتارلىق جەھەتلەردە كۆپ تەرەپلىملىك قىممەتلىك تەمىنلەرغا ئىگە بولالايدۇ. ئەپسۇسكى بۇ ھەقتىكى بۇخىل ئىزدىنىش ھازىرغىچە تاشلىنىپ قالماقتا بەلكى

چەكلەنمەكتە. بىز بۇ ئالدىراش تەھلىلىمىزدە نۇقتىلىق ئىزدىنىدىغىنىمىز سەرگەردىلىك رول ئويناۋاتقان بۇ جىھاد ئېقىمىنى پىكىر ۋە مەنئە جەھەتتە ۋە ئەدەبىي ئىجادىيەت نەتىجىلىرى جەھەتتە يېڭىلاش ۋە ئۇنىڭغا چاقىرىشتۇر.

يۇقۇرقىلارنىڭ خۇلاسسىسى..

سەيىد قۇتۇپ، ئابدۇقادىر ئەۋدە، مەۋدۇدى، مەرۋان ھەدىد، سەئىد ھەۋۋا ۋە ئۇلارغا زامانداش ئۆتكەن بىرىنچى ئەۋلات - ئاللاھنىڭ رەھىمىتى بولسۇن! ئۇيغۇنۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلىرى ئۈچۈن مەنئە ۋە پىكىر نەتىجىلىرى يارىتىپ ئۆزلىرىنىڭ تەجرىبە ۋە ئىزدىنىشلىرىنى خۇلاسەلەپ بىر قېتىملىق مۇھىم پىكىر ۋە مەنئە ئاساسى تىكلەپ بەرگەن ئىدى. ئۇلارنىڭ بۇ نەتىجىلىرىنىڭ بەركەتلىك مەۋسە مولى بولغان بولۇپ بۇنىڭدىن جىھاد ئېقىمى ھازىرغىچە شۇ ئاساس ئوربىتىسىدا ئايلىنىپ ئۆز ھەرىكىتىنى داۋاملاشتۇرماقتا.

ئاندىن كېيىن ئىككىنچى باسقۇچ؛ كەلگەن بولۇپ بۇ باسقۇچتىكى ئەڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكلەر بولسا جىھادى ئۇيغۇنۇش ئېقىمىنىڭ تەشكىلاتلىرى، قۇماندانلىرى، يازغۇچىلىرى، ۋە ھەرقايسى دىيارلاردا قىلىنغان جىھاد تەجرىبىلىرىدىن ئېشىپ قالغان تەجرىبە ئىگىلىرى يىغىندىسىنىڭ خۇلاسسىسى توپلۇشۇپ سەككىزىنچى يىللاردىن توقسىنچى يىللارغىچە ئافغانىستانغا جەم بولغان ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا ئىسلامىي ئۇيغۇنۇشنىڭ ھەرقايسى گۇرۇپپىلىرى ئافغانىستان، پىشاۋر ۋە پاكىستان قاتارلىق جايلاردا مەۋجۇد ئىدى. پىكىر، مەنئە ۋە ئەدەبىي ئىجادىيەت ساھەسىدە؛ يەنە يېڭى بىر ئىلگىرلەش مەيدانىغا كەلدى، بۇ بولسا يۇقۇردىكى ھەرخىل پىكىرلەرنىڭ ئۇچۇرشىسى، تەجرىبىلەرنىڭ ئالمىشىشى، ھەرخىل ئۇيغۇنۇش ھەرىكەتلىرى ئېقىملىرىنىڭ پىكىر ۋە مەنئە جەھەتتىكى رىقابەتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەرگە تەۋە رەسمىي دىنىي مۇئەسسەسەلەرنىڭ ئومۇمەن ئىسلام ئۇيغۇنۇش ھەرىكەتلىرىگە خۇسۇسەن جىھاد پىكىرى ۋە ئۇنىڭ ئېقىمىغا پىكىر، ئەقىدە جەھەتلەردىن ھۈجۇم قىلىشى قاتارلىقلارنىڭ نەتىجىسى ئىدى. توقسىنچى يىللار ئەرەپ يېرىم ئارىلىدىكى ئۇيغۇنۇشتا كۆرۈلگەن بىر قىسىم نەتىجىلەردىن باشقا پىكىر ۋە مەنئە جەھەتتىن كەمبەغەل تۇرغۇنلۇق ھالەتتە ئۆتكەن يىللار بولدى. ئەرەپ يېرىم ئارىلىدىكى مەزكۇر نەتىجىلەرمۇ پەقەت بىر قىسىم كىتاپلار ۋە نۇتۇق كاستىلىرى بولۇپ بىۋاسىتە جىھاد مەيدانىغا يۈزلەنمىگەن بولسىمۇ ئومۇمەن جىھاد پىكىرىگە ھەسسە قۇشۇدۇ دەپ ھىساپلاشقا بولاتتى.

دېمەك توقسىنچى يىللارنىڭ جىھاد ساھەسىدىكى ئومۇمىي مەنزىرىسى پىكىر جەھەتتىن مەۋسە ئاز بەلكى مەۋسەز ھالەت بىلەن ئاخىرلاشتى. بۇ ئەھۋالنى تېخىمۇ خەتەرلىك ھالەتكە ئاپارغان ھەتتا مەزكۇر كەمچىلىك سەۋەبىدىن ئاگاھلاندىرۇش دۈدۈكى چېلىنغان دەرىجىگە

يەتكۈزگەن ئامىل بۇ قىسقا مۇددەت ئىچىدە يۈز بەرگەن سىياسى، ئىقتىسادى، مەدەنىي ۋە ئىجتىمائى ساھەلەردىكى ئالەمشۇمۇل ئەڭ ئەجەللىك تارىخى ئۆزگۈرۈشلەرنىڭ كەينى - كەينىدىن يۈز بىرىشى بولدى. چۈنكى بۇخىل خەلق ئارالىق ئۆزگۈرۈشلەر ئۇمۇمەن مۇسۇلمانلار ھاياتىغا خۇسۇسەن ئىسلامى ئويغۇنۇشقا بولۇپمۇ جىھاد ھەرىكىتىگە ئىنتايىن چوڭ تەسىر يەتكۈزگەن ئىدى.

مىلادىيە 1990 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە بولغان ئارىلىقتىكى مۇسۇلمانلار ۋەزىيىتىگە بىۋاسىتە تەسىر كۆرسەتكەن بەلكى ئىنقىلابى دولقۇن پەيدا قىلغان خەلقئارالىق ۋە رايۇن خاراكتىرلىق ھادىسىلەر گە شۇنداقلا نەزەر تاشلايدىغان بولساق بۇ ھەقتە يىتەرلىكتۇر:

1 - 1989 - يىلى سېۋىت قىزىل ئارمىيىسىنىڭ مۇسۇلمانلارنى ئارقا تىرەك قىلغان ئافغان مۇجاھىدلىرىنىڭ قولىدا مەغلۇپ بولىشى.

2 - 1990 - يىلى يۇقۇرقىغا ئەگىشىپ سېۋىت ئىتتىپاقىنىڭ يىمىرىلىشى ۋە ۋارشاۋا شەرتنامىسىدىن تەشكىل تاپقان شەرقى ياۋرۇپا سىستېمىسى ۋەيران بولۇپ رۇسىيەنىڭ مەغلۇپ بولغان دۆلەتلەر قاتارىغا كىرىشى.

3 - 1990 - يىلىدىن 1994 - يىلىغىچە شەرقى ياۋرۇپا دىكتاتورلىرىنىڭ يوقۇلىشى.

4 - 1994 - يىلىدىن 1999 - يىلىغىچە بىرلىن تېمى يىقىلىپ گىرمانىيە نىڭ بىرلىككە كىلىشى ۋە ياۋرۇپا ئورتاق گەۋدىسى قەدىمىنىڭ تىزلىشىشى.

5 - 1990 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە ئىسرائىلىيە يىتەكچىلىگىدىكى يەھۇد قۇماندانلىقىنى ۋە ئامىرىكا يىتەكچىلىگىدىكى خىرىستىيان كۈچلىرىنى ئاساس قىلغان بىر قۇتۇپقا مەركەزلەشكەن يېڭى دۇنيا سىستېمىسىنىڭ مەيدانغا كىلىشى ۋە بۇنىڭغا رۇسىيە، ئەنگىلىيە، پارانىسىيە ۋە باشقا ناتۇ دۆلەتلىرىنىڭ ئەگىشىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىشى.

6 - 1990 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە ئىسلام دىيارىغا قارىتىلغان يېڭى سەلىپ ئۇرۇشىنىڭ باشلىنىشى ۋە مۇقەددەس ئىككى ھەرەمنىڭ يەھۇد - سەلىپ كۈچلىرى تەرىپىدىن ئوچۇق ئاشكارا بېسۋېلىنىپ ھازىرغىچە داۋاملىشىشى.

7 - 1991 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە ئۈچۈنچى ھەرەم بولغان ئەقسا ۋە پەلەستىندىن رەسمى ۋازكىچىلىپ يەھۇدىلارغا تەسلىم بولۇش ۋە ئۆزلىشىش غالجىرلىقىنىڭ قوزغىلىشى ۋە ئۇنىڭ ھازىرغىچە داۋاملىشىشى.

8 - 1995 - يىلىدىن 1998 - يىلىغىچە بۇسنىيە، كوسوۋو ۋە بالقان قاتارلىق رايۇنلاردا مۇسۇلمانلارغا قارشى خىرىستىيان ئۇرۇشىنىڭ باشلىنىشى ۋە خىرىستىيانلىق ئاساسىدىكى بىرلىك قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى باشلانغان ياۋرۇپادىكى ئىسلامغا قارشى باستۇرۇشنىڭ ھازىرغا كەلگىچە داۋاملىشىشى.

9 - 1994 - يىلىدىن 1996 - يىلىغىچە چىچەننىستانغا قارشى سەلىپ ۋە كومۇنىست ھۇجۇمىنىڭ باشلىنىشى ۋە ھازىرغىچە داۋاملىشىشى.

10 - خەلق ئارا تىرۇرىزىمغا قارشى ھەركەتنىڭ باشلىنىشى ۋە قالدۇق جىھاد جامائەتلىرىنى قوغلاپ تۇتۇش بېسىملىرىنىڭ كۈچىيىشى.

11 - مۇرتەدلەر يەھۇدىلار ۋە خىرىستىيان كۈچلىرىدىن تەشكىل تاپقان يېڭى دۇشمەن ئىتتىپاقداشلارنىڭ باشقۇنۇشچىلىقلىرىنى قوللاش بىلەن ئەرەپ دۆلەتلىرى بولۇپمۇ ئەرەپ بېرىم ئارىلى، مىسىر ۋە شام دىيارلىرى قاتارلىق جايلاردىكى ھۆكۈمەت مۇلىلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەسمىلەشكەن دىنى مۇئەسسەلىرىنىڭ ئەپتى بەشىرىسى ئېچىلىپ رەسۋا بولىشى.

12 - ئاساسلىق ئىسلامى ئۇيغۇنۇش ھەركىتى ئېقىملىرىنىڭ مۇرتەر - دىنىسىز ھۆكۈمەتلەر ئالدىدا ھېچ قارشىلىقسىز بەل قويۇۋىتىشى ۋە تەسلىمچىلىك يولىنى تۇتۇشى.

13 - ئەرەپ دۇنياسىدىكى بارلىق جىھادى تىرىكشىشلەرنىڭ ھەممىسى بىخەتەرلىك ۋە ئەسكىرى جەھەتتىن مەغلۇپ بولۇپ قالدۇق ئەزالىرى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا قېچىپ سۈرگۈن ھاياتىغا قېلىپ قېلىشى ۋە كۆپۈنچىسىنىڭ ئافغانىستانغا قاپسىلىپ قېلىشى شۇنداقلا پۈتۈن دۇنيانىڭ ئۇلارنى قورشاشقا ئېلىپ باستۇرۇشقا مەركەزلىشىشى.

14 - تالىبان ھەركىتىنىڭ مەيدانغا كىلىشى ۋە ئاڧغانىستاننىڭ كۆپ قىسمىنى ئىگەللەپ 1924 - يىلى خەلىپىلىك يىقىلغاندىن باشلاپ تۇنجى شەرىئەتكە ئۇيغۇن خەلىپىلىك ۋە ئىسلام دۆلىتىنىڭ ئۇل تېشى بولغان قانۇنلۇق ئىسلام ئەمىرلىگىنى قايتا تىكلەپ مۆمىنلەرگە ئەمىر تۇرغۇزۇپ شەرىئەت ھۆكۈمىنى ھەقىقىي يۇرگۈزۈشى ۋە بۇ يېڭى دۆلەتنى يوقۇتۇش ئۈچۈن ئامىرىكا ۋە بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى باشچىلىقىدىكى كاپىر دۆلەتلەر قارشىلىق دولقۇنىنىڭ باشلىنىشى.

15 - ئۆزبېكىستاننى مەركەز قىلغان ئوتتۇر ئاسىيا جىھادى ھەركىتىنىڭ باش كۆتۈرۈشكە باشلىشى.

16- يەمەن ۋە ئەرەپ يېرىم ئارىلىدا مەۋجۇد ئامرىكا باشچىلىقىدىكى خىرىستىيان كۈچلىرى ۋە مۇرتەد سەئۇدى ھۆكۈمىتىگە قارشى جىھادى ھەركەتنىڭ باش كۆتۈرىشى.

17- ئەقسا ئۇمۇمى خەلق قوزغىلىڭىنىڭ باشلىنىشى ۋە يەھۇد ئالۋاستىلىرى بىلەن بولغان كۆرەشنىڭ كەسكىنلىشىشى شۇنداقلا يەھۇدىلارنىڭ ئەقسا مەسجىدىنى ئۆرۈشكە ۋە پەلەستىن خەلقىنى ئۇمۇمەن قەتلى ئام قىلىش ياكى پۈتۈنلەي سۈرگۈن قىلىشقا تەييارلىنىۋاتقانلىقىنىڭ ئىپادىلىنىشى.

18- رادىكال ئىسلامچىلارغا قارشى خەلقئارا پىلان بويىچە پۈتۈن دۇنيا خاراكتىرلىك تىرۇرىزىمغا قارشى تۇرۇش نامىدا مۇسۇلمان مۇجاھىد ياشلارنى باستۇرۇشنىڭ ئەۋج ئېلىشى، دىيىنىدا مۇستەھكەم ياشلارنىڭ تۈركۈم- تۈركۈملەپ ئۆز يۇرتلىرىنى تاشلاپ ئافغانىستانغا ھىجرەت قىلىشى ھەتتا ياۋرۇپاغا قېچىپ كەتكەنلەرنىڭمۇ ئافغانىستانغا قايتىپ كىلىشكە مەجبۇر ھالەتكە كىلىپ قېلىشى. (مانا بۇ ئاساسلىق ھادىسىلەر ئەسلىمىسى)

بىز بۇ ماقالىدە پىكىر يۈرگۈزمەكچى بولغان ماۋزۇ ۋە ئەجەللىك سۇئاللار بولسا :

بىز جىھادى ئېقىمىدىكى ئىككىنچى ئەۋلات بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن- بولۇپمۇ قەلەم ئەھلى، يازغۇچى بولغانلىرىمىزنىڭ - شەرىئەت سىياسىتى، تەلىم - تەربىيە، ۋەزىيەت تەتقىقاتى قاتارلىق ھەرخىل ماۋزۇلاردا بولۇپمۇ ئىلگىرىكى تەجربە- ساۋاقلارنى ئۈگۈنۈش، تەھلىل قىلىش ئارقىلىق يەكۈنلەپ كەلگۈسى پىلان، نەزەرىيەلەرنى ئوتتۇرغا قويۇش دەرىجىسىدىكى ساھەلەردە تەقدىم قىلماقچى بولغان پىكىرى توھپىمىز قايسى؟ پىكىر، مېتۇد، دەۋەت، تەشۋىقات ۋە مۇسۇلمانلارغا خىتاپ قىلىش، دۈشمەنگە قارشى تۇرۇش يوللىرىنى تەلىم بىرىش ئۇسۇلى قاتارلىق جەھەتلەردە مۇقىم مەيدان ۋە باش پىرىنسىپلارنى ئېنىق بەلگىلەش خىزمەت ئۇسۇلىنى تەرەققى قىلدۇرۇش ۋە يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى ئوتتۇرغا قويۇش بويىچە تەقدىم قىلماقچى بولغىنىمىز قېنى؟ جىھادى ئېقىمىنىڭ توقسىنىنچى يىللاردىن ھازىرغىچە بولغان ئەمىلى ئەھۋالىغا يۇقۇرقى ساھەلەر بويىچە نەزەر تاشلىغان كىشى بۇ ئېقىمىدىكى قالغان بارلىق كادىرلار، سابىق تەجربە- ساۋاق ئىگىلىرى ئالىملار، داھىلار ۋە يازغۇچىلار جىددى سىزىشى زۇرۇر بولغان ناھايىتى خەتەرلىك چوڭ بىر بوشلۇقنى ھىس قىلىدۇ.

بىز ئىككىنچى ئەۋلات بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن سەيد قۇتۇپ، مەرۋان ھەدىد، ئابدۇقادىر ئەۋد، مەۋدۇدى ۋە ئۇلارنىڭ زامانداشلىرى قاتارلىق ئالدىنقى ئەۋلات پىشىقەدەملىرىمىزدىن بۇساھەلەردىكى ئاساسى ھۇل تاش بولىدىغان مىراسنى تاپشۇرۇپ ئالدۇق ۋە شۇ ئاساستا خىزمەت ۋە پىكىرى قۇرۇلمىمىزغا ئىگە بولدۇق، ئاندىن ئاشۇلاردىن ئالغىنىمىز بويىچە

سەكسەننچى يىللار ۋە توقسەننچى يىللارنىڭ بېشىدا بىزگە قوشۇلغان يولداشلىرىمىزغا تۆھپىلەرنى تەقدىم قىلىپ كەلدۇق، ئەمدى كەلگۈسى ئەۋلات نىمىگە ئاساسلىنىدۇ؟

ھەتتا كېيىنكىلەر بىزنىڭ ۋە ئىلگىرىكىلەرنىڭ بېسىپ ئۆتكەن خاتالىقلىرىنى تەكرارلاپ قايتا ئارتۇق قۇربان بىرىپ ئولتۇرماسلىقى ئۈچۈن ئىبىرەت خۇلاسىسى چىقىرىشىمىزغا خام ماتىرىيال بولىدىغان ئاشۇ يىللاردىكى كىرىشمە جەڭلەر، غەلبە-نۇسرەتلەر ۋە چىكىنىش-ئىلگىرلەشلەر مەغلۇبىيەت ۋە قايتا قوزغۇلۇشلارنىڭ تەجىربە خاتىرە يازمىلىرى قېنى؟

كېيىنكى ئەۋلاتلارنىڭ ئۆز ھەرىكەتلىرىدىكى ئۆزگىرىشجان تەرەپلەر ۋە مۇقىم مەيدان ۋە باش پىرىنسىپلىرىنى بەلگىلىۋېلىشى ئۈچۈن دەرسلەر، يوليورۇقلار ۋە يېڭىلىقلار قېنى؟

بىز چاقىرىشقا باشلىغان خەلق ئارالىق جىھادنىڭ مېتود پىرىنسىپلىرى قېنى؟

قايتا تەسىس قىلىشقا ۋە يېڭىدىن يول ئېلىشقا بولىدىغان نەزەرىيە ئاساسلىرى قېنى؟

ئەدەپ - ئەخلاق، شەرىئەت قانۇنى بىلىملىرى بولۇپمۇ ئىنقىلابى ھەرىكەت پىنھىسى، شەرىئەت سىياسىتى ۋە جىھاد پىنھىسى ساھەلىرىدىكى تەجىربە پىروگراممىلاردىن خۇلاسەلەنگەن بىر-بىرىنى تولۇقلاپ تاكامۇللانغان تەربىيە پىروگراممىلىرى قېنى؟

كەلگۈسى ئەۋلات ئېنىق چۈشەنچ ۋە رۇشەن كۆرسەتمىلەر ئاساسىدا مېڭىشى ئۈچۈن مۇسۇلمانلارنىڭ ئىلگىرىكى، ھازىرقى ئەمىلى ئەھۋالى ۋە زامانىۋى ھەرىكىتى ھەققىدىكى چۈشەنچىلىرىمىز، تەھلىللىرىمىزنىڭ خۇلاسىسى قېنى؟

ئۆز يۇرتلىرىدا يار بەرگەن شەرت-شارائىت ۋە ئىمكانىيەتلەر ئىچىدە تەييارلىق قىلماقچى بولۇپ مەسىلەن: ئۆيلەردە مەخپى مەشىق مەركەزلىرى ياكى كىچىك تىپتىكى مەخپى چېنىقىش لاگېرلىرى قاتارلىقلارنى قۇرماقچى بولغان كىشىگە قوللانما بولالايدىغان تەرتىپلىك، ئىخچام ئەسكىرى تەلىمات پىروگراممىلىرى قېنى؟

ئەگەر ئۇلارغا باشقا جايلاردا مۇقىم ئەسكىرى لاگېر قۇرۇش پۇرسىتى بولۇپ قالسا بىز ئاخىرلاشتۇرغان يەردىن باشلىشى ئۈچۈن ئىگە بولالايدىغان نەق پىروگراممىلار قېنى؟

ھازىرقى جىھاد پەرزەنتلىرىنىڭ سەرگەردىلىرى تەرىپىدىن ئىجاد قىلىشقا، يېزىشقا ۋە ئىزدىنىشكە ئەرزىدىغان ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك ماۋزۇلار، پىكىرلار ناھايىتى كۆپ. چوڭ پايدىسى يوق ئومۇمى نەرسىلەرنى كۆپ تەكرارلاپ دىمەكچى بولغان نۇقتىمىزنى مۇئەللىق تاشلاپ قويماسلىق ئۈچۈن ھازىرقى جىھادى ئېقىم سەرگەردىلىرىنىڭ ئىچىدىكى ئىختىساس

ۋە سالاھىيەت ئىگىلىرى تەرىپىدىن چىڭ تۇتۇپ يېزىلىشى كىرەك دەپ قارىغان تەرەپلەرنىڭ ئىشكىلىرىنى ئېچىشقا ئىشارە قىلىمىز. يىغىنچاقلاش ئەمەس بەلكى يول ئېچىش ئۈچۈن ئەسكەرتىش ئۇسۇلى بويىچە بايان بىرىمىز چۈنكى ساھەلەر ناھايىتى كەڭ .

ھازىرقى ۋە كەلگۈسى جىھادى ئەۋلات ئىھتىياجلىق ماۋزۇلار:

بىز نىڭ قارىشىمىزچە كىرەكلىك بولغان يازمىلارنىڭ ئاساسى مەقسىدى تۆۋەندىكى ئۈچ ئاساسى نۇقتىدىكى ئىھتىياجنى قامداشتۇر:

بىرىنچى: ئۈمەتنى، بولۇپمۇ مۇجاھىد ياشلارنى يېڭى خەلقئارا نىزام باسقۇنچىلىرىغا قارشى سەپەرۋەرلىككە قوزغاش بولۇپ بۇ تۆۋەندىكىلەرگە قىزىقتۇرۇش بىلەن ئېلىپ بېرىلىدۇ:

1 - يەھۇدىلار، خىرىستىئانلار، مۇرتەد ھۆكۈمەتلەر ۋە ئۇلارنىڭ قۇراللىق شايىكىلىرىغا جەڭ ئېچىش. بۇ بولسا ئەلەم كۆرىشىدۇر.

2 - يۇقۇردىكى ئۈچ خىل دۈشمەننىڭ ھەرىكىتىنى دەۋەت ۋە تەشۋىقات مۇنبەرلىرىدە ساختا ھۆججەتلەر بىلەن قوللاپ تەشۋىق قىلىپ مۇسۇلمانلاردا ئېدىۋى بۇزغۇنچىلىق قىلىۋاتقان ھۆكۈمەت موللىلىرىدىن ئىبارەت يالاقچى مۇناپىقلارغا قارشى تۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىش. بۇ بولسا بايان ۋە قەلەم كۆرىشىدۇر. چۈنكى ئولۇغ ئاللاھ مۇنداق دىگەن: [ئى مۇھەممەد!] ئاللاھنىڭ يولىدا جىھاد قىلغىن (يەنى ئۆزەڭ يالغۇز بولساڭمۇ جىھاد قىلغىن، ساڭا غەلبە ۋەدە قىلىنغان. مۇناپىقلارنىڭ جىھاتتىن قېلىپ قالغانلىقىغا ئەھمىيەت بىرىپ كەتمە). سەن پەقەت ئۆزەڭگىلا جاۋاپكار سەن، مۆمىنلەرنى (جىھادقا) قىزىقتۇرغىن، ئاللاھنىڭ كاپىرلار كۈچىنى توسىدىغانلىقىمۇ ھەقىقەتتۇر. ئاللاھنىڭ كۈچى ئەڭ زور دۇر ئاللاھنىڭ جازاسى ئەڭ قاتتىقتۇر. [سۈرە نىسا 84 - ئايەت.

ئىككىنچى: جىھادنىڭ تارىخى تەجرىبىلىرىدىن ئۈگۈنۈش نەتىجىسى چىقىرىپ كەلگۈسى پىلانلارنى ئوتتۇرغا قويۇش ئارقىلىق ئۈمەت ياشلىرىنى ئىسرائىلىيە باشچىلىقىدىكى يەھۇد باسقۇنچىلىرىغا، ئامىرىكا، ئەنگىلىيە، رۇسىيە، فىرانسىيە ۋە ناتو دۆلەتلىرى باشچىلىقىدىكى خىرىستىئان باسقۇنچىلىرىغا ۋە سەئۇدى، مىسىر، سۈرىيە، ئىئوردانىيە، تۇنىس، ئالجىرىيە، تۈركىيە، ئۆزبېكىستان ۋە تاجىكىستان قاتارلىقلار باشچىلىقىدىكى مۇرتەد ھۆكۈمەتلەرگە ۋە ئۇلارنىڭ شايىكىلىرىغا شۇنداقلا ئۇلارنىڭ رولىنى ئېلىۋاتقانلارغا قارشى ئۈنۈملۈك ئەسكىرى ئىنقىلاپ يوللىرىغا يېتەكلەش.

كۈچىچى : جىھاد قا بەل باغلىغان ياشلارنى تۆۋەندىكى تۆت ئاساسى ساھە بويىچە تاكامۇللاشقان كىرەكلىك تەربىيەلەش پروگراممىسى بىلەن تەمىنلەش:

1 - كەدەپ - ئەخلاق ، قائىدە - يۈسۈن ، شەخسى ئىبادەت دۇئا - تەكبىرلەر .

2 - شەرىئەت ئىلمى بولۇپمۇ ئەقىدىلەر ، ئىبادەت پىقەھلىرى ، شەرىئەت سىياسىتى ۋە جىھاد پىقەھىسى شۇنداقلا ئىنقىلابى ھەرىكەت پىقەھىسى قاتارلىقلار .

3 - ئۇمۇمى سىياسەت بىلىمى ۋە ۋەزىيەت تەتقىقاتى ، ھازىرقى زاماندىكى كۆرەش ئەھمىيەتنىڭ ماھىيىتى ۋە ئۇنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرى شۇنداقلا كۆرەشنىڭ تارىخى يىلتىزى ۋە ئۇنىڭ كەلگۈسى توغرىسىدىكى ئىلمى مۆلچەر .

4 - بىۋاسىتە مەيدانغا چۈشكەندە كىرەك بولىدىغان ئەسكىرى بىلىملەر ، شەھەر پارتىزانلىقىدىكى يىنىك ھەرىكەتلىك تاكتىكىلار ۋە ئەسكىرى بىلىم ساھەسىدىكى ئىنقىلابى خەلىق ھەرىكەتلىرى تېخنىكىلىرى بويىچە ئىخچام ئۈنۈملۈك قوللانمىلار .

ئەگەر بىز بۇ قىسقا ماقالىمىزنىڭ مەزمۇنىدا يۇقۇرىدىكىلەرنى رۇشەنلەشتۈرمەكچى بولساق تەرتىپلىك ئۇنۋىرسال تەكشۈرۈش ئېلىپ بارماستىن پىكىرنى غىدىقلاپ ھەرىكەتلەندۈرۈش بويىچە كىرەكلىك ماۋزۇلار ۋە بىرقىسىم تېخنىكىلەرنى ئىشارە قىلىپ ئەسكەرتىشىمىز مۇمكىن .

ماۋزۇلار جۈملىسىدىن:

1 - تارىخ ۋە تەجرىبە - ساۋاقلار ، ئىزدىنىش ۋە خۇلاسىلار ساھەسىدە:

ئالدىنقى ئوتتۇز بەش يىللىق جىھاد تەجرىبىلىرىنى تەتقىق قىلىش ۋە تارىخ ساھەسى بويىچە بۇ ھەقتە ئىزدىنىش دوكلاتى يېزىپ چىقىش ، تەتقىقات ۋە تەجرىبە - ساۋاقلارنى خاتىرىلەش ، بۇنىڭدا ئەڭ توغرىسى ھەربىر رايوننىڭ تەشكىلات ، جامائەت ۋە قۇماندانلىرى ئۆزىدىكى خاتىرىلەپ ئارخىپلاشتۇرۇپ مېڭىشى كىرەك . يازىدىغانلىرى ئىشەنچلىك ساپ تەجرىبە تارىخى ، تارىخ ۋە يولنىڭ ھۆرمىتىگە ۋە ياخشى كۆرىدىغان تەرەپلەرگە يۈز قىلماستىن يۈز بەرگەن غەلبە ۋە مەغلۇبىيەت سەۋەپلىرىنىڭ كەسكىن تەھلىللىرى ، تەجرىبە ساۋاقلار يەكۈنلىنىپ ئاشۇ رايون ئىنقىلابچىلىرى بىلەن باشقا رايوندىكى يولداشلارنىڭ خەلقئارالىق ئۆزگۈرۈشلەر ۋە كۆرەشنىڭ دۇنياۋىلىشىشى ساھەسىدا كەلگۈسىدىكى قەدەم باسقۇچلىرى ئۈچۈن ئاساسى نۇقتىلار خەرىتىسى قاتارلىقلار بولۇشى لازىم . تەجرىبە دىگەن ۋاختىمىزدا دىمەكچى بولغىنىمىز تەشكىلاتلار ، ئىنقىلابى ھەرىكەتلەر ، ھەرخىل ئىنقىلابلار ۋە جەڭ مەيدانلىرى تەجرىبىلىرى ھەتتا يالغۇز كىشىلىك ئاكتىپلىقلارنىمۇ چۈشۈرۈپ قويىمىغان

- قەھرىمانلىقلار، ئۇرۇش ئوپىراتسىيەلىرى، شەخسى قەھرىمانلىق ۋە قەللىكلىرى شۇنداقلا شەھىتلەر ئۇلارنىڭ ھاياتى، جىھادى ۋە شەھىتلىككە ئىرىشىش جەريانى ۋە يەنە ئەسىرلەر ۋە ئۇلارنىڭ ھاياتى، ئالىملار، داھىلار ۋە ئۇلارنىڭ ئوينىغان روللىرى قاتارلىقلارنىڭ خاتىرىسىنى مەقسەت قىلىمىز.

قىسقىچە قىلىپ ئېيتقاندا تارىخ، تەھلىل، تەتقىقات ۋە كەلگۈسى ئۈچۈن خۇلاسە قاتارلىق تەجرىبىگە ئالاقىدار بارلىق تەرەپلەرنى دىمەكچى.

2 - پىكىر ۋە مېتۇد ساھەسىدە:

* جىھادى ئېقىم تۇرغۇزۇپ چىققان پىكىر ۋە مېتۇد جەھەتتىكى ئۆزگەرمەس پىرىنسىپلارغا دەۋەت ۋە جىھاد تىكى ئۇسلۇپلار ۋە تەسەۋۋۇرلار بويىچە قايتىدىن قاراپ چىقىش، شۇنداقلا بۇ نۇقتىلاردا ئوتتۇرغا قويۇلغان ئىلمى پىكىرلەرنى تەجرىبىلەر جەريانىدىكى تەدبىقلاش نەتىجىلىرىنىڭ مۇھاكىمىسىدە قويۇپ تۇرۇپ جىددى مۇنازىرە قىلىش.

* ئۈمىدەننى ئۈمۈم يۈزلۈك بۇ كۆرەش مەركىزلىرى سېپىگە قايتۇرۇپ كىلىپ ئىنقىلابى قارشىلىقنىڭ پەقەت خەلىقتىن ئايرىلغان بىر قىسىم غېرىپ - يىتىم ئاۋانگىراتلار قىلىدىغان ئىشىغا ئايلىنىپ قېلىشىدىن ئۈمىد ۋە ئۇنىڭ ياشلىرى دەرىجىسىدىكى ئۈمۈمى خەلق ھەركىتى سەۋىيىسىگە كۆتۈرۈش يوللىرى ھەققىدە ئىزدىنىش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يۇقۇرقىلار تەقەززا قىلىدىغان ھەممىگە ئورتاق بايراقلار ئاستىدا جەڭ قىلىش مۇسۇلمان ئامما ۋە ئۇلارنىڭ باشلىقلىرى ئىچىدىكى پاسىق ۋە سالىم ھەرقاندىقى بىلەن بىرگە كۆرەش قىلىش قاتارلىق دۈشمەندىن مۇداپىئە قىلىش پىقھىسى تەلىماتىنى قايتا ئوتتۇرغا قويۇش شۇنداقلا ئاۋانگىراتلارنى تەربىيەلەش پروگراممىلىرى بىلەن ئۈمۈمى خەلىقنى ئىدارە قىلىش ۋە ئۇلارغا توغرا يىتەكچىلىك قىلىش ئىستراتىگىسىنىڭ ئالاقىسىنى ئۈنۈملۈك ھەل قىلىش چارىلىرىنى تېپىپ چىقىش.

* پىكىرى يېڭىلىقلار ۋە ئەسكىرى ئۇسلۇپلار ۋە بۇلار ئارىسىدىكى بىر - بىرىنى تەقەززا قىلىش ئالاقىسى بويىچە كۆرەش دائىرىسىنىڭ خەلقئارالىشىش تەرەپكە كېڭىيىۋاتقانلىقى ۋە رايۇن خاراكتىرلىق مۇرتەدلەر كۆرۈشىدىن خەلق ئارالىق باسقۇنچىلار كاتىۋاشلىرىغا قارشى كۆرەشكە ئۆزگىرىۋاتقانلىقى ھەققىدە شۇنداقلا يەھۇدىلارغا قارشى جىھاد بىلەن خىرىستىئان ۋە مۇرتەدلەرگە قارشى جىھادنىڭ ئالاقىسى قاتارلىقلارنى يېزىش.

* ئۆزىنىڭ بىۋاسىتە باسقۇنچىلار تەرەپدارى ئىكەنلىكىنى شۇنداقلا رىئال ئەھلىيەت نۇقتىسىدىنمۇ ئۇلارنىڭ ۋە ۋەكىللىرىنىڭ مۇلازىمىتى سېپىدە يۈرىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىغان ھۆكۈمەت مۇلىلىرى مۇئەسسەسەلىرىگە قارشى قىلىدىغان كۆرەش ھەققىدە ئىزدىنىش.

* قۇراللىق جىھاد قا مەنسۇپ بولمىغان باشقا ئىسلامى ئويغۇنۇش ئېقىملىرىنىڭ ۋاسىتىلىرىنى ئۇ ۋاسىتىلارنىڭ ئۆز ساھەسىدىكى غەلبىلىرى ۋە مەغلۇبىيەت سەۋەپلىرىنى تەتقىق قىلىپ خۇلاسى چىقىرىپ مۇرتەدلەر ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە خەلقئارا ئىتتىپاقداش كۈچ باسقۇنچىلىرىغا بۇ ۋاسىتىلەرنىڭ كارغا كەلمەيدىغانلىقىنى ئىسپاتلاش شۇنداقلا ئۇمۇمى ئويغۇنۇش مۇنارىسىنى تىكلەشتە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ياخشى نەتىجىلىرىنىڭ ھەسسىسىنى نەزەردىن چۈشۈرۈپ قويمىغان ھالەتتە ئۇلارنىڭ پايدىلىنىش مۇمكىن بولغان تەجرىبىلىرى، ئەسەرلىرى، مۇتەپەككۈرلىرى ۋى يازغۇچىلىرى ھەققىدە خۇلاسى چىقىرىپ ھەزەر قىلىشقا تىگىشلىك تەرەپلەردىن ئاگاھلاندۇرۇش بىلەن بىرگە ئەگەشكۈچىلىرىنى سەمىمىيەت بىلەن جىھاد يولىغا چاقىرىش ۋە جىھادنىڭ يوللۇق چارە ئىكەنلىكى ۋە ئۇ ئارقىلىق ئۈمىدەت مۇشكىلاتلىرىنى ھەل قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلاش.

* جىھاد پىكىرىگە ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالغان خاۋارىجلارچە چەكتىن ئېشىش ۋە خەلقنى كاپىرغا چىقىرىش پىكىرى ئېقىمىغا قانداق قارشى تۇرۇش ھەققىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ۋە ئۇلارنى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ ئاتالمىش تىرۇزىمغا قارشى ئورگانلىرى ئويۇنچۇق قىلىپ ئۈمىدەت بىلەن جىھادنىڭ ئوتتۇرىسىنى ئايرىپ تاشلايدىغان ۋاسىتە قىلىۋاتقانلىقى ۋە شۇ مەخسەتتە يوق جايلاردا بۇخىل پىكىر ئۇرۇقىنى چېچۋاتقانلىقى بار جايلاردا ئاستىرىتىش ئۇلارنى كۆپەيتىشكە مەبلەغ سېلىۋاتقانلىقى قاتارلىق ئۇلارنىڭ ئەھلى خەتىرى تەرەپلەرگە نەزەرنى ئاغدۇرۇپ توختىماي پاش قىلىش. شۇنداقلا بەزى مۇرجىئە پىكىرىدىكى ئالىملارنىڭ تالىپلىرى جىھاد سېپىگە قېتىلىپ كىرىشى ئارقىلىق بۇخىل پىكىرنىڭ جىھادى ئېقىمىغا سېڭىپ كىرۋاتقانلىقىنى نەزەرگە ئېلىپ بۇخىل پىكىرگە قارشى تۇرۇش ھەققىدە يېزىش.

3 - شەرىئەت سىياسىتى ئىزدىنىشلىرى ساھەسىدە:

* ھاكىمىيەت پىتھىسىنى يېڭى شەكىلدە قايتا ئوتتۇرغا قويۇش ۋە ئۇنى مۇرتەدلەرنىڭ يەھۇد ۋە خىرىستىيان كۈچلىرى ۋەكىللىرى ئىكەنلىكى ۋە ئۇلارنىڭ رايۇندىكى شايكىلىرى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاش يولى ئارقىلىق ئۇلارغا قارشى كۆرەشكە باغلاش.

* ئاللاھنىڭ دوستىغا دوست بولۇش ۋە ئاللاھنىڭ دۈشمىنىگە دۈشمەن بولۇش توغرىسىدىكى ھۆكۈملەرنى تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشقا دەۋەتنى مەركەزلەشتۈرۈپ بۇ خىل ھۆكۈملەر بويىچە نۆۋەتتىكى ھۆكۈمەتلەرنىڭ كاپىر ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاش.

* شەرىئەت ھۆكۈملىرى بويىچە مۇرتەد ھاكىمىيەتلەرنىڭ چاپارمەنلىرىنى ۋە يەھۇد، ناسارالارنىڭ شايكىلىرىنى شۇنداقلا ئۇمۇمەن كاپىرلارنى ئۆلتۈرۈشنىڭ دۇرۇسلىق ۋە پەرىزلىك تەرەپلىرىنى تەتقىق قىلىپ ئىزدىنىپ ئوتتۇرغا قويۇش.

* باسقۇنچىلارغا قارشى تۇرۇش پىقەھىسى بويىچە تەتقىقات ئېلىپ بېرىش.

* مۇسۇلمانلارنىڭ نوۋەتتىكى ۋەزىيەتتە بايراقلار ۋە ئۇلارنىڭ ئاستىدا جىھاد قىلىشنىڭ ھۆكۈملىرىنى بايان قىلىش.

* غەنىمەتلەر، ئولجىلار، بۇلاردىن ئاجرىتىلىدىغان مۇجاھىدلارنىڭ مۇئاشى مۇجاھىدلار ئائىللىرىنىڭ ئىقتىسادى مەنبەسى قاتارلىقلاردىكى ھۆكۈملەرنى بايان قىلىش.

* خەلىپىلىك ۋە ئەمىرلىك ھۆكۈملىرىنى بايان قىلىش ۋە بارلىق مۇسۇلمانلارغا خەلىپىلىك بىلەن يىتەكچىلىك قىلىدىغان ئۇمۇمى ئەمىرلىك ھۆكۈملىرى بىلەن جىھاد ۋە جەڭ ئەمىرلىكلىرى، تەشكىلى ئاپىراتلارغا بويسۇنۇش ئەمىرلىكلىرى ۋە بۇلارغا تەۋە دەرىجىلەر بويىچە قىلىنىدىغان بەيئەتلەرنىڭ ھۆكۈملىرى ئارىسىدىكى پەرقلەرنى رۇشەن كۆرسىتىپ بېرىش ۋە ھەرقايسى ئەمىرلىكلەردىكى ھوقۇق - مەجبۇرىيەتلەرنىڭ ھۆكۈملىرىنى بايان قىلىش.

* خۇن، مال - مۈلۈك ۋە ئىپپەت - نۇمۇش، ئابروي - شەرەپلەرنىڭ ھەر تۈرلۈك جىھاد ۋە جەڭلەردىكى ھۆكۈملىرىنى بۈگۈنكى رىئالىتىمىز بويىچە ئەسلى كاپىرلار يۈرتلىرىمىزغا بېسىپ كىرسە قىلىنىدىغان جەڭ - كۆرەش بىلەن بىز ئۇلارنىڭ دىيارلىرىنى ئازات قىلغىلى بارساق قىلىنىدىغان جەڭ - كۆرەشنىڭ شۇنداقلا مۇرتەد ھۆكۈمەتلەر ۋە ئۇلارنىڭ ھەر تۈرلۈك چاپارمەنلىرىگە قارشى قىلىنىدىغان جەڭ - كۆرەشنىڭ ھۆكۈملىرى ئاخىرىدا بۇ ھۆكۈملەرنىڭ پەرىقلىرى قاتارلىقلارنى تەپسىلى بايان قىلىش.

* باغىيلار (قانۇنلۇق ئەمىرگە قارشى بۆلگۈنچىلىك قىلغۇچىلار) ۋە ئوخشاش بولمىغان پىكىردىكى مۇسۇلمانلار بىلەن يۈز بەرگەن توقۇنۇشلار شۇنداقلا بۇلاڭچى - باندىتلار ۋە ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە قارشى ئۇرۇش ئىلان قىلىپ يېزۋاتقان تەشۋىق قىلۋاتقان دىنسىزلارغا قارشى قىلىنىدىغان جەڭ قاتارلىق ھەر تۈرلۈك جىھادلارنىڭ ھۆكۈملىرىنى بايان قىلىش.

* كاپىرلىققا ھۆكۈم بىرىشنىڭ شەرىئى قائىدە - پىرىنسىپلىرى ۋە بۇ توغرىدا جىھادى ئېقىمغا مەنسۇپ بەزى ياشلار ئارىسىدا تاراپ كەتكەن زامانداش كۆزقاراشلارغا قانداق قارشى تۇرۇش ھەققىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ ئوتتۇرغا قويۇش.

* مۇرجىئەلىك(ئەمەلى ئىماندىن ئايرىپ قارايدىغان مەزھەپ) ۋە ئۇنىڭ دەۋەتچىلىرىگە بولۇپمۇ زامانىمىزدىكى ئۇلارنىڭ ۋەكىللىرىگە قانداق قارشى تۇرۇش ھەققىدە ئىزدىنىش.

*شەرئەت سىياسىتى باپلىرىدىكى ئومۇمى ئىنقىلابى ھەرىكىتىمىزگە جىددى لازىم بولمىغان سۆلھى، كىلىشىم، ئىتتىپاق تۈزۈشلارنىڭ ھۆكۈملىرى ۋە زۇرۇر تېپىلغاندا ئەسلى كاپىرلار ، مۇرتەدلەرگە ئوخشاش غەيرى مۇسۇلمانلاردىن ياكى ئۇلاردىن باشقا باغىلاردىن ياردەم قۇبۇل قىلىشنىڭ ھۆكۈملىرى شۇنداقلا ئەھلى قىبلى(دۇئا، قۇربانلىق ۋە نامازلاردا بىز بىلەن ئوخشاش قىبلىگە يۈزلەنگەنلەر) ئىچىدىكى ھەر دەرىجىلىك بىدئەتچىلەر بىلەن بىرسەپتە جەڭ قىلىشنىڭ ھۆكۈمى ۋە ئۇنىڭ قانداق ئېلىپ بېرىلىدىغانلىقى قاتارلىقلارنى بايان قىلىش.

* زامانىۋى جىھاد ھەرىكىتى پىقھىسىنىڭ شەرئى ھۆكۈملىرىنى بايان قىلىش. بۇ ماۋزۇ ئىنتايىن مۇھىم ۋە ئەجەللىك بولۇپ جىھادى ئېقىم ۋە ئۇنىڭ ئالىملىرى بۇ بوشلۇقنىڭ كىچىككىنە قىسمىدىن باشقىسىنى تولدۇرالمىدى. بۇ بولسا كېيىنكى چارەك ئەسىرلىك خىزمەت جەريانىدا ئىتىراز بىلدۈرۈپ كەلگەن نەرسىلىرىمىزدىن بىرىدۇر.

(بۇ ماۋزۇدا يەنە):

تەجرىبە ئەھلى بولغان قېرىنداشلار ئۆزىنى پارتىلىتىش، مۇسۇلمان جاسۇس، يارىدارنى ياكى مۇجاھىدلارغا زىيان يەتكۈزىدىغان مەلۇماتقا ئىگە مۇسۇلمان ئەسىرنى ئۆلتۈرۈش، مۇسۇلمانلارنىڭ سىرلىرىنى قىيىن قىستاق ئاستىدا ساقلىيالماسلىقتىن قورقۇپ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش، ھەرىكەت ۋە بىخەتەرلىك زەرۇرىيەتلىرى تەقەززاسى بىلەن جىھاد جەريانىدا مۇجاھىد قوللانسا بولىدىغان سۆز ۋە ھەرىكەتلەردە شەرئەت رۇخسىتى ، دۈشمەن نىشانلىرىنى پارتىلىتىش ئەمىلىيەتلىرى ۋە باشقا جەڭ جەريانىدا ئۇلارغا ئارلىشىپ تۇرۇۋاتقان مۇسۇلمانلارنىڭ قازاغا ئۇچراپ كىتىشى شۇنداقلا دىيارىمىزغا ۋىزا بىلەن كىرگەن ياكى بىز ئۇلارنىڭ دىيارىغا ۋىزا بىلەن كىرگەن ھالەتلەردە كاپىرلارنىڭ خۇن ۋە مال-مۈلكى ھالال بولۇش قاتارلىقلارغا ئوخشاش ۋە ئۇندىن باشقا نۇرغۇن مەسىلەلەرنى خاتىرىلىيەلەيدۇ.

4 - سىياسەت ۋە ۋەزىيەت تەتقىقاتى ساھەسىدە:

يەھۇد ۋە خىرىستىئانلار بىلەن بولغان كۆرەش تارىخىنىڭ يىلتىزى ۋە ئۇلارنىڭ مۇسۇلمانلارغا قارشى ئېلىپ بارغان دۈشمەنلىكلىرى تارىخى.

ھازىرقى زامان سەلىپ(خىرىستىئانلار) باسقۇنچىلىقلىرى تارىخى يەنى مىلادىيە 1800 - يىلىدىن 1930 - يىلىغىچە بولغان ۋە ئۇچۇنچى قېتىملىق مىلادىيە 1990 -

يىلىدىن 2000-يىلىغىچە بولغان ئارىلىقتا شۇنداقلا ھازىرغىچە داۋاملىشىۋاتقان باسقۇنچىلارنىڭ باستۇرۇشلىرى تارىخى.

 # ھازىرقى باسقۇنچىلىقلارغا قارشى تۇرۇشنىڭ ئەڭ مۇناسىپ يوللىرىنى تېپىپ چىقىش ئۈچۈن بىرىنچى ۋە ئىككىنچى قېتىملىق سەلىپ باسقۇنچىلىقلىرىغا مۇسۇلمانلارنىڭ قارشى تۇرۇش يوللىرى تارىخى.

 # يېڭى خەلق ئارا نىزامنىڭ ئەسلى ئەھۋالى ۋە ئۇنىڭ يەھۇدىلار، خىرىستىئانلار، مۇرتەدلەر ۋە مۇناپىقلاردىن ئىبارەت تەركىبى شۇنداقلا ئۇلارنىڭ مۇسۇلمانلارغا قارشى ئېلىپ بېرىۋاتقان دۈشمەنلىك ئۇسلۇپلىرى.

 # ھازىرقى زامان خەلق ئارا نىزام ۋە ئۇنىڭ ئىسلام دۇنياسىغا كۆرسەتكەن تەسىرى شۇنداقلا ھازىرقى مەۋجۇد ئەسكىرى ۋە ئىقتىسادى ئىتتىپاقداشلىقلار.

 # زامانىمىزدىكى مۇرتەد ھاكىمىيەتلەر ۋە ئۇلارنىڭ ھەربىر دۆلەت بويىچە پەيدا بولۇش تارىخى شۇنداقلا ئۇلارنىڭ مۇسۇلمان خەلقىگە قارشى دۈشمەنلىكلىرى خاتىرىسى.

 # ھازىرقى زامان ئىسلامى ئويغۇنۇشى ۋە ئۇنىڭ پەيدا بولۇشى شۇنداقلا ئېقىملىرى تارىخىنىڭ جىھادچىلار نوقتەئى نەزىرى بويىچە سېلىشتۇرما تەنقىدى دەرسلىكلىرى.

 # مۇسۇلمانلارغا قارشى ئېلىپ بېرىۋاتقان ھازىرقى زامان ئىدىۋى كۆرەش ئۇسلۇپلىرى ۋە غەرىپلەشتۈرۈپ شالغۇتلاشتۇرۇش ھۈجۇملىرى.

 # ھازىرقى زامان دىنىسىز سىياسى پىكىر ئېقىملىرى، ئۇلارنىڭ پارتىيىلىرى، ۋە ئاساسلىق شەخىسلىرى پەيدا بولۇش تارىخى شۇنداقلا ئەرەپ ۋە ئىسلام دۇنياسىدىكى مىللەتچى، كومىنىست، دېمۇكراتىيە، ماسۇنى ۋە ئىنسانىي ئىلاھلاشتۇرىدىغان ۋۇجۇدىيەتچى قاتارلىقلار بويىچە ئەدەبىياتلىرى.

 # ھازىرقى زامان ئاتالمىش تېررورىزمغا قارشى تۇرۇش ئۇسلۇپلىرى ۋە جىھادى ئېقىمىغا شەخس ۋە جامائەت سۈپىتىدە قارشى ئېلىپ بېرىۋاتقان رايۇن خاراكتىرلىق ۋە خەلقئارالىق ھۈجۇملار.

 # مىلادىيە 1980-يىلى كامب دەيفىد تىنچلىق كىلىشىم نامىسى بىلەن باشلىنىپ 1994-تىن 2000-يىلىغىچە داۋراڭ سېلىنغان ئۇسلۇ كىلىشىمىغىچە شۇنداقلا ھازىرغىچە داۋاملىشىۋاتقان ئاتالمىش ھەرخىل تىنچلىق كىلىشىملىرى ۋە يەھۇدىلار بىلەن ئۆزلىشىش ۋە

بۇ ئۆزلىشىشنىڭ ئەسكىرى، مەدەنىي ، ئىقتىسادى، ئىجتىمائىي ۋە بېخەتەرلىك قاتارلىق تەرەپلەردىكى ھازىرقى كۆرۈنۈشلەرى.

يېڭى ئىقتىسادى باسقۇنچىلىقنىڭ مۇسۇلمانلارنىڭ يەرئاستى - يەر ئۈستى بايلىقلىرىنى تەشكىللىك بۇلاڭ-تالاڭ قىلىۋاتقان ئەھۋالى توغرىسىدا ئىقتىسادى ستاتىستىكىلار.

شىئە، دۇرۇز، نۇسەيرىيە، قادىيانىيە، باھائىيە، ئىسمائىلىيە بىرلەشۋىيە ۋە ئۇندىن باشقا ئاتالمىش "ئىسلامى" ئازغۇن گورۇھلار ۋە ئۇلارنىڭ مۇسۇلمانلارغا قارشى باسقۇنچىلارغا ياردەملىشىشتىكى رولى. يەرلىك ھۆكۈمەتلەر يۈرگۈزۋاتقان يەھۇدى ۋە سەلىپلارنىڭ مۇسۇلمان دىيارلىرىدا تۇرۇپ قېلىشنى نىشان قىلغان سىياسەتلەرگە ھۆكۈمەت موللىلىرىنىڭ قوللاپ چىقىرىۋاتقان پەتۋالىرىنى ئىشەنچلىك تەنقىدى تەتقىقاتلار بىلەن خاتىرىلەپ ئارخىپلاشتۇرۇش.

مۇسۇلمانلارنىڭ ھازىرقى دەۋردە ئۇچراۋاتقان قىرغىنچىلىق ، سۈرگۈن، تۇرما-زىندان ۋە ئۇنىڭدىكى ئىنسان قېلىپىدىن چىققان قىيىن - قىستاقلىق قاتارلىق پاجىئەلىرىنى بولۇپمۇ ئويغۇنۇش ھەرىكىتىنىڭ بېشىغا كەلگەن بۇخىل پاجىئەلىرىنى شۇنداقلا ھەق ئۈستىدە نامايان بولىۋاتقان جىھادچىلار بېشىغا كەلگەن پاجىئەلىرىنىڭ تەپسىلاتى بويىچە خاتىرىلەش.

5 - مۇجاھىد ئۈچۈن ھەر تەرەپلىمە تاكامۇللاشقان تەربىيە خىزمىتى ساھەسىدە:

ئالاھىدە كۆزگە چېلىقىدىغان نەرسىلەرنىڭ بىرى شۇكى ئىسلام دۇنياسىنىڭ ھەممىسىدە بولمىسىمۇ كۆپۈنچىسىدە جىھادى تەربىيە ساھەسىدە نۇرغۇن سەۋەپلەر تۈپەيلى ئالىملارنىڭ رولى ئاز ياكى يوق دىيەرلىك شۇنىڭدەك جىھادى تەربىيەدە مەسجىدنىڭ رولىمۇ بۇلۇڭ - بۇچاقلىرىدا ياكى يوق دىيەرلىك بولغان زامانلارنى باشتىن كەچۈرمەكتىمىز، شۇنداقلا قوغلاپ تۇتۇش ۋە بېخەتەرلىك ھالەتلىرى نەتىجىسىدە جىھادى جامائەتلەر ۋە ئۇلارنىڭ سەرگەردىلىرىنىڭ تەربىيەلەش رولىنى ئىجرا قىلىشى ئىنتايىن قىيىن بويىچە بولدى. شۇنىڭ ئۈچۈن ھازىرقى زامان مۇجاھىد ئەۋلاتىنى يېتىشتۈرۈشتە ئەدەبىي ئىجادىيەت ۋە تەبىئىي پىروگراممىلار ئاساسى رول ئوينايدۇ، چۈنكى بەزى ئىلىم ۋە ئۆتكۈرلىكتە پىششىق دەم قېرىنداشلار مۇشۇ پىروگراممىلارغا تايىنىپ ئۆز ئەتراپىدىكىلەرنى تەربىيەلەپ كىتەلەيدۇ ، شۇنىڭدەك بۇنىڭدىن ئادەتتىكى شەخسىمۇ كەڭ دائىرىدە پايدىلىنالايدۇ، بولۇپمۇ كومپيۇتېر خىزمىتى تېپىلغان ۋە كىچىككىنە "ئىلىكتىرونلۇق دىسكىلار" غا نۇرغۇنلىغان مەلۇمات ۋە پىروگراممىلارنى قاچىلاپ ئىھتىياجغا يارىشا بېسىپ چىقىرىش ئىمكانىيەتلىرى بولغان ئەھۋالدا.

پەرز بولغان پروگراممىلاردىن بەزى تەييارلاش لازىم بولغانلىرىغا ئىشارە قىلىپ ئۆتىمىز:

1 - ئىستىل، ئەدەپ - ئەخلاق، دۇئا - تەكبىر ۋە ئىبادەتلەر بويىچە:

قەلب ئەمەللىرى، گۈزەل ئەخلاقلارغا تەرغىپ قىلىش، يامان ئەخلاقلاردىن ھەزەرقىلدۇرۇش، دۇئا - تەكبىرلەر، ھەرتۈرلۈك خالايقىلار بىلەن قىلىنىدىغان مۇئامىلىلەر قاتارلىقلار بويىچە تەييار پروگراممىلار. ۋە يەنە ھەربىر مۇجاھىدنىڭ ئىھتىياجى ۋە مەجبۇرىيىتىنى كۆزدە تۇتقان ھالدا مەنبە ۋە قوللانما پروگراممىلار.

2 - شەرىئەت ئىلمى بويىچە:

مۇجاھىد ئۈچۈن شەرىئى بىلىمنىڭ ئەھمىيىتى، ئىلىم تەلەپ قىلىشتىكى ئەدەپ، ئىختىلاپ قوزغاشتىن يىراق ۋە پىكىرنى ئەسلىگە قارىتىدىغان قىسقا ئىسلام ئەقىدىسى رىساللىرى، ئىبادەتلەر پىقەھىسى بولۇپمۇ تاھارەت، ناماز، روزا قاتارلىقلار بايانى، جىھاد ۋە شەرىئەت سىياسىتى پىقەھىسى، بۇنىڭدا يۇقۇرىدا ئىشارە قىلىنغان بەزى كىرەكلىك مەسىلىلەرگە قىسقىچە ھۆكۈملەر، ئىلىم تەلەپ قىلىشتا ھەرخىل سەۋىيەلەرگە تەدرىجى ماس كىلىدىغان ئاممىباپ پروگراممىلار، دەرسلىك پروگراممىلىرى ۋە مەنبەلەر تىزىملىكلىرى.

3 - ۋەزىيەت تەتقىقاتى ۋە سىياسى ئاڭ بويىچە:

كۆرەش تارىخى ۋە ئۇنىڭ يىلتىزى ھەققىدە قىسقا قوللانمىلار، بۇنىڭدا بىز كىم، غايىمىز نىمە، ئالاھىدىلىكلىرىمىز قايسى، دۇشمىنىمىز كىم ۋە ئۇنىڭ سېپىدە كىملىرى بار، كۆرەشنىڭ خاراكتىرى قانداق قاتارلىق ماۋزۇلار يۇرۇتۇپ بىرىلىشى. يەنە سىياسى ئاڭنى ئۆستۈرۈش پروگراممىلىرى، بۇنىڭدا ھەربىر كىتاپنىڭ ئاگاھلاندىرۇشقا تىگىشلىك يەرلىرىدىن ئاگاھلاندىرغان، ھەزەر قىلدۇرغان ھالدا يۇقۇرىدا بىز نەزەر ئاغدۇرغان ماۋزۇلار بويىچە كىتاپلار ۋە مەنبەلەر تىزىملىكى پروگراممىلىرى.

4 - ئەسكىرى تەييارلىق بويىچە:

ئۆزى ۋە ئۆزىنىڭ يۇشۇرۇن گۇرۇپپىسىنى مەشىق قىلدۇرىدىغان كىشى ۋە ئاشكارا ئەسكىرى مەشىق لاگىرى قۇرالايدىغان كىشى پايدىلىنىشقا كىشى خىل سەۋىيە بويىچە تۆۋەندىكى پەنلەردە تەييارلانغان تاللانمىلار، مەشىق ئۇسلۇبلىرى ۋە مەشقاۋۇلنىڭ مۇراجىئەت مەنبەلىرى بايان قىلىنغان، نەشرى قىلىش قۇلاي قوللانما ئىزدىنىشلەر.

پەن-ماھارەتلەر ۋە مەلۇماتلار بولسا تۆۋەندىكى تۈرلەردە بولشى؛ بىخەتەرلىك ۋە بىخەتەرلىك مەلۇماتلىرى ھەققىدە تەتقىقات، شەھەرپارتىزانلىق ئۇرۇشلىرىغا ۋە ئۇنى ئىدارە قىلىشقا مەشىق قىلدۇرۇش ھەققىدە ئىزدىنىش.

شەھەر پارتىزانلىقى قۇراللىرى بويىچە؛ تاپانچا، ئاپتومات، كىچىك تىپتىكى پىلىمۇت، قول بومبىلىرى، ئۇرۇش ماشىنىلىرىغا قارشى يەڭگىل تىپتىكى راکىتارلار، پارتىلاتقۇچ قويۇش ۋە خېمىۋىلىك دۇرا ۋە پارتىلاتقۇچلارنى ياساش تېخنىكىسى، ئىلىكتۇرۇنلۇق يىراقتىن كونترول قىلىپ پارتىلىتىش ۋە مۇددەتلىك بومبا تېخنىكىسى.

مۇنتىزىم ئۇرۇش قۇراللىرى بويىچە؛ توپ ، زەمبىرەك راکىتالار، ئېغىرتىپتىكى پىلىمۇتلار، ئەسكىرى خەرىتە ۋە ئەسكىرى جۇغراپىيە بىلىملىرى، سىمسىز ئاپىرات ۋە ئۇنىڭدا ئەسكىرى ئالاقە ئۇسۇللىرى.

ئەسكىرى تاكتىكا بويىچە؛ شەھەر ئۇرۇشى ، تاغ ئۇرۇشى، ئورمانلىق ۋە سەھرا ئۇرۇشى، قارلىق رايۇنلار ئۇرۇشى ، تاغ چوققىلىرى ۋە دالا ئۇرۇشى قاتارلىقلار.

جەڭ تاكتىكىلىرى بويىچە؛ ھۇجۇم ، پىستىرما، تۇتۇپ قېچىش، ئۇياقتىن شەپە بىرىپ بۇياقتىن زەربە بىرىش. يەنە مەخسۇس خىزمەتلەردىن ساختا ھۆججەت ياساش ۋە ھۆججەتلەرنى بىرتەرەپ قىلىش تېخنىكىسى، جىسمانى لايىقەت، لايىقەت يىتىلدۈرۈش ھەرىكەتلىرى، ئارقان ئۈستىدە ئۆمىلەش ۋە ئارقانغا يامىشىش، جانبازلىق بويىچە؛ قېلىچ، قالىق، پىچاق، نەيزە، كەكە، پالتا قاتارلىقلار ۋە مۇشلىش ماھارەتلىرى.

ئەسكىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسى بويىچە؛ ئۇرۇشلارنىڭ تۈرلىرى ۋە تارىخى، غەلبىلىك ئېلىپ بېرىلغان ۋە مەغلۇپ بولغان ئۇرۇش ئوپىراتسىيەلىرى شۇنداقلا يۇقۇردىكى ماۋزۇلاردا كىتاپ ۋە مەنبەلەر تىزىملىگى.

مانا بۇلار يېزىلىش ۋە يېڭى ئەۋلات مۇجاھىد يىتىلدۈرۈش ئۈچۈن تەييارلاش كىرەك بولغان بەزى ماۋزۇلاردىن ئۈزۈندە.

ئىھتىمال بەزىلەر بۇ ماۋزۇلارنىڭ كۆپۈنچىسى بولۇپمۇ پەقەتلا شەرىئى ياكى سىياسى ياكى ئەسكىرى ياكى بىخەتەرلىك ماۋزۇلىرى كىتاپخانلاردا تەييار تېپىلىدۇ، دەپ قىلىشى مۇمكىن. لېكىن مىنىڭچە ؛ بۇلاردىكى ئاساسلىق، چوڭ پەرق، بۇ ماۋزۇلارنىڭ جىھادچى يازغۇچىلار قولىدا ئۆز نۇقتىسى بويىچە نۆۋەتتىكى مۇجاھىدلار ئېقىمى ئىھتىياجىغا ئاساسەن يېزىپ ئوتتۇرغا قويىلىشىدۇر. ئۆزىمىزگە بولۇپمۇ ھازىر ئافغانىستاندا تۇرۇۋاتقان يىزىقچىلىق ئىقتىدارىغا ئىگە قېرىنداشلارغا قارايدىغان بولساق شۇنداق بىر ئەھمىيەتلىك تارىخى

بوشلۇقتا تۇرۇۋاتىدۇكى ئىھتىمال بۇنداق نىسبەتەن مۇقىم، خاتىرجەم، يىتەرلىك ۋە ئىككىنچى ئەۋلات جىھادى ئەۋلات پىشقەدەملىرى بىلەن ئۇچراشقىلى بولىدىغان ۋاقىت يەنە بىر تەكرارلانمىسى مۇمكىن، بۇ بىر ئاز ئۇچرايدىغان ھالەت ۋە قىممەتلىك پۇرسەت. ھەركەت نىسپى قاتمىلىشىپ قالغان مۇشۇ شارائىتتا بۇ ساھەدىكى پىشىۋا - ئۇستازلار ۋە مۇتەپەككۇر - قۇماندانلارنىڭ ئەڭ ئەۋزەل تەقدىم قىلىدىغان نەرسىسى يۇقۇردا بىز دىققەتنى ئاغدۇرماقچى بولغان تىمىلاردا يېزىش، ئىجات قىلىش بولۇشى مۇمكىن، شارائىتمۇ بۇنىڭغا ماس كېلىدۇ.

تەجرىبە ۋە مەلۇمات ئىگىلىرى بولغان بىز ئۆز دىيارلىرىمىزدىكى خىزمەت ساھەلىرىدىن يىراقلاشتۇرۇلۇدۇق، لېكىن بۇ ئۆمەتنىڭ بەركەتلىك رەھىمى جىھادقا ئاتلانغۇچى ۋە بەل باغلىغۇچى ئوغلانلارنى تۇغۇشتىن توختاپ قالغىنى يوق، ئۇلارنىڭ ھەركەت شارائىتى قولاي لېكىن ئۇلار خۇددى بىز ھەركەت ئىمكانىيىتىگە ئىھتىياجلىق بولغاندەك بىزدە يىغىلىپ قالغان تەجرىبە - ساۋاقلارغا ئىھتىياجلىق. ئۇلارغا نىسبەتەن بىزنىڭ قىلىدىغان ئەڭ ياخشى ئىشىمىز بولسا بۇ (جىھادى) بايراقنى مۇستەھكەم ئىرادە بىلەن تاپشۇرۇش، جىھادى مائارىپ ۋە ستۇد شۇنداقلا بۇ ھەقتىكى تەجرىبە - ساۋاقلارغا قوشۇپ خۇددى بىز تاپشۇرۇۋالغاندەك شانۇ - شەۋكەت ۋە غەلبە - نۇسرەت بىلەن تاپشۇرۇش، چۈنكى شۇنداقلا كېيىنكى تىز پۈككەس ئەۋلات ئالدىنقى پىشقەدەملەرنىڭ ئىزىنى بېسىپ ماڭالايدۇ. خۇددى بىزنىڭ تۇرۇۋاتقىنىمىزدەك بىرنەچچە قېرىنداشلار بىرىگە يىغىلىپ (مۈكۈنۈپ) تۇرۇۋاتقان بۇنداق شارائىتتا يۇقۇردىكى مەخسەت بىلەن پىكىر ئالماشتۇرۇش ۋە مۇزاكىرە - كىڭەش يىغىنلىرىنى ئېلىپ بېرىش، باش پىرۇگراممىلار، ھەمكارلىقلار ۋە ئۆز ئارا تولۇقلاپ ئىجادىيەت ئۈچۈن ھەركەتلىنىشلەر ھەققىدە ئىزدىنىش قاتارلىقلار ئەڭ پايدىلىق بولىشى مۇمكىن.

بىزنىڭ تەسەۋۋۇرىمىز بويىچە ھازىرقى ۋاقىت بىزنى قاتمۇ - قات خىزمەتلەر، قوغلاپ تۇتۇش ھۇجۇملىرى ۋە مەڭرىكە مەيدانلىرىغا يەنە بىر كىرىش قاتارلىقلار بويىچە يېڭى بىر باسقۇچقا ئۆتۈشكە ئالدىرىتىپ قويۇشى مۇمكىن، شۇنداقلا ۋاقىت نۇرغۇن كىشىلەر تەسەۋۋۇر قىلغاندىنمۇ قىسقا بولىشى مۇمكىن.

ئاللاھ ياردەمچىدۇر. (ھەق ئۈستىدە نامايان بولغۇچىلار ژۇرنىلى ھىجرىيە 1421 - يىلى زۇلھەججە ئىيى 2 - سان)